

Sygn. akt II Ca 109/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Beata Piwko**

Sędziowie: **SSO Magdalena Bajor-Nadolska (spr.)**

SSO Rafał Adameczyk

Protokolant: st. prot. sąd. Iwona Cierpikowska

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2015 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko Skarbowi Państwa-Wojewodzie (...), Wojewódzkiemu (...) w K.

o zapłatę i rentę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 1 września 2014 r., sygn. VII C 88/13

oddala apelację, nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...), oddala wniosek pozwanego Wojewódzkiego (...) w K. o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 109/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 września 2014 roku Sąd Rejonowy w Kielcach oddalił powództwo M. M. o zasądzenie zadośćuczynienia, renty i ustalenie odpowiedzialności na przyszłość skierowane przeciwko Wojewódzkiemu (...) w K. oraz Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...), w związku z zakażeniem powoda wirusem HCV.

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny, z którego wynika, że powód M. M. urodził się (...), a w okresie od 29 listopada 1977 roku do 22 grudnia 1997 roku, a następnie od 22 grudnia 1977 roku do 21 stycznia 1978 roku przebywał w tym Szpitalu z powodu zapalenia płuc, ropni skóry, posocznicy gronkowcowej, lewostronnego zapalenia ucha środkowego i zapalenia jelit. W dniu 1 grudnia 1977 roku przeszedł transfuzję krwi. W kwietniu 2012 roku rozpoznano u powoda zapalenie wątroby typu C i stłuszczenie wątroby. We wrześniu 2012 roku powód został skierowany na leczenie przeciwwirusowe. Badania kontrolne wykonywane w trakcie terapii wykazały relatywizację (...) we krwi, wynik ten utrzymywał się aż do zakończenia terapii. W wyniku zakażenia powoda wirusem HCV rozwinęło się u niego

przewlekłe zapalenie wątroby przebiegające z włóknieniem ale bez cech niewydolności. Członkowie rodziny powoda nie są zakażeni wirusem HCV.

Sąd Rejonowy dokonał oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów, w szczególności opinii biegłego specjalisty chorób zakaźnych i doszedł do przekonania, że do zakażenia powoda mogło dojść w ciągu całego jego życia, zarówno podczas pobytu w szpitalu w okresie niemowlęcym jak i później w czasie szczepień, wizyt stomatologicznych, wizyt u fryzjera i w innych nieokreślonych sytuacjach, tak jak u 40% zakażonych tym wirusem. Powód nie uprawdopodobnił istnienia źródła zakażenia w pozwanym Szpitalu a zatem nie wykazał, że istnieje największe prawdopodobieństwo, że tam doszło do zakażenia. W tych okolicznościach Sąd Rejonowy powództwo oddalił.

Powód wywiódł apelację od tego wyroku. Zaskarżył go w całości i zarzucił: 1) naruszenie art. 417 k.c. przez błędne uznanie, że nie ma przesłanek do jego zastosowania wobec nieudowodnienia przez powoda, że szkoda została wyrządzona przez pozwanego oraz nie zostało wykazane zawinięcie personelu; 2) art. 231 k.p.c. polegające na nieuznaniu za ustalone faktów istotnych dla rozstrzygnięcia przez uznanie, iż powód nie uprawdopodobnił, że do zakażenia doszło w czasie pobytu w szpitalu w 1977-1978 r. pomimo, że twierdzenie powoda, iż doznał zakażenia u pozwanego, obdarzone jest walorem wysokiego prawdopodobieństwa i stanowi domniemanie faktyczne, które nie zostało obalone przeciwdowodem przez stronę pozwaną; 3) art. 6 k.c. przez jego niewłaściwą interpretację i uznanie, iż powód nie uprawdopodobnił istnienia źródła zakażenia, a w konsekwencji uznanie, że pracownikom Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. nie można przypisać bezprawności działania lub zaniechania i nie zaistniała tzw. wina organizacyjna.

Apelujący wniósł o zmianę wyroku i uwzględnienie jego powództwa w całości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest niezasadna.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut procesowy dotyczący naruszenia art. 231 k.p.c. Zdaniem skarżącego uprawdopodobnił on, że do zakażenia doszło w pozwanym Szpitalu w czasie pobytu na przełomie 1977 i 1978 roku, które to twierdzenie stanowi domniemanie faktyczne nie obalone przez stronę pozwaną.

Zgodnie z przepisem art. 231 k.p.c. sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów. Fakt domniemany nie wymaga dowodzenia ale dowodzenia wymagają fakty składające się na podstawę faktyczną domniemania. Domniemanie nie może być sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Orzeczenie sądu może być oparte na domniemaniu faktycznym tylko wówczas, gdy domniemanie to stanowi wniosek logicznie wynikający z prawidłowo ustalonych faktów stanowiących jego przesłanki.

Powód swoje roszczenie opiera na treści art. 417 k.c., a zatem faktami istotnymi dla rozstrzygnięcia sprawy są: niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej (w tym przypadku przy wykonywaniu procedur medycznych przez pracowników szpitala), szkoda i związek przyczynowy. Niewątpliwie powód udowodnił szkodę, nie udowodnił natomiast niezgodnego prawem działania lub zaniechania personelu medycznego pozwanego Szpitala oraz związku przyczynowego jak też nie udowodnił takich faktów, na podstawie których możliwe byłoby wyprowadzenie domniemania faktycznego o istnieniu związku przyczynowego między szkodą powoda a niezgodnym z prawem działaniem lub zaniechaniem personelu medycznego pozwanego Szpitala, które doprowadziło do zakażenia powoda wirusem HCV.

Powód udowodnił, że przebywał w pozwanym szpitalu w okresie niemowlęcym i w tym czasie przetoczono mu krew oraz, że jego matka nie była nosicielką wirusa HCV jak również żaden członek rodziny nim nie jest. Fakty te nie są jednak wystarczające do przyjęcia domniemania faktycznego w postaci zakażenia powoda wirusem HCV w pozwanym Szpitalu. Od chwili pobytu powoda w tym Szpitalu do chwili ujawnienia jego zakażenia upłynęło 35 lat, w tym czasie powód mógł wielokrotnie zetknąć się ze źródłem zakażenia wirusem HCV, skoro jak wynika z opinii biegłego, mogą nim być wszelkie procedury medyczne jak choćby szczepienia, zabiegi stomatologiczne, a także wizyty u fryzjera. Do

zakażenia wystarczy nawet mikrouszkodzenie skóry o ile nastąpi kontakt z wirusem. Fakt, że powód był poddany intensywnemu leczeniu w trakcie pobytu w szpitalu w 1977-1978 roku i wykonywano u niego zabiegi połączone z dużym ryzykiem zakażenia, nie daje jeszcze podstaw do przyjęcia, że wówczas doszło do zakażenia. Aby mogło dojść od zakażenia, na terenie szpitala musiałyby istnieć źródło zakażenia w okresie pobytu w nim powoda lub w okresie zbliżonym, a ponadto musiałyby dojść do zaniedbań ze strony personelu. Brak wykazania tych okoliczności słusznie Sąd Rejonowy uznał za uniemożliwiający przyjęcie, iż do zakażenia doszło w pozwanym Szpitalu.

Zgodzić się należy ze skarżącym, że powodowi trudno było udowodnić fakt konkretnego zaniedbania personelu medycznego. W przypadku tak zwanych szkód medycznych, utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego, przyjmuje za wystarczające uprawdopodobnienie związku przyczynowego między zdarzeniem sprawczym a szkodą. Wymagane jest jednak aby była to dostateczna doza prawdopodobieństwa wystąpienia tego związku. Ponadto należy zauważyć, że orzecznictwo to pozwala na przyjęcie domniemania faktycznego zaniedbania personelu medycznego w sytuacji gdy do zakażenia doszło w danej placówce medycznej. Tymczasem w przedmiotowej sprawie powód domaga się przyjęcia domniemania zakażenia w pozwanej placówce (por. wyroki SN: z 22.02.2012r., sygn. IV CSK 245/11; z 7 stycznia 1998 r., sygn. II CKN 703/97; z 10 lipca 1998 r., sygn. I CKN 786/97).

W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności wykazane przez powoda dały jedynie podstawę do uznania, iż zakażenie w pozwanym szpitalu było bardziej prawdopodobne od zakażenia w innych wskazanych wyżej okolicznościach, w ciągu całego życia powoda. Nie daje to jednak podstawy do uznania, iż istnieje na tyle duże prawdopodobieństwo aby przyjąć za słuszne twierdzenia powoda. Uniemożliwia to brak jakichkolwiek dowodów na okoliczność zaniedbań personelu szpitala czy istnienia źródła zakażenia. Oczywiście wobec niezajomości wirusa HCV w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku, nie byłoby możliwe wykazanie wprost istnienia źródła zakażenia, ale pośrednio mógłby świadczyć o tym fakt zachorowania innego pacjenta przebywającego w tym samym szpitalu w zbliżonym okresie czasu. Niewykazanie przez powoda prawdopodobieństwa istnienia źródła zakażenia w Wojewódzkim (...) w K., prowadzi do wniosku, iż w konsekwencji pracownikom tej placówki nie można przypisać bezprawności działania lub zaniechania i nie zaistniała tzw. wina organizacyjna polegająca na niezapewnieniu powodowi bezpieczeństwa pobytu.

Reasumując, Sąd Okręgowy uznał, że nie doszło do naruszenia przepisu art. 231 k.p.c. Ponadto Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny dowodów i wyprowadził z niech trafne wnioski, które Sąd Okręgowy w całości popiera.

Nie naruszył również Sąd Rejonowy przepisu art. 6 k.c. Na powodzie bowiem spoczywał ciężar wykazania przesłanek z art. 417 k.c. czemu nie sprostał w niniejszym procesie, nie tylko w zakresie udowodnienia okoliczności, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne ale także w zakresie ich dostatecznego uprawdopodobnienia. Nie można zgodzić się z apelującym, iż wykazał niemożność zakażenia się poza pozwanym Szpitalem. Jak już wyżej wspomniano, z opinii biegłego wynika, że taka możliwość istniała w ciągu całego życia powoda w innych placówkach medycznych w związku ze szczepieniami czy innymi zabiegami jak pobierania krwi, z zabiegami stomatologicznymi a także podczas zabiegów fryzjerskich. Skoro takich źródeł zakażenia nie można wykluczyć to w okolicznościach sprawy można jedynie porównywać stopień prawdopodobieństwa zakażenia, ale nawet przy uznaniu, że było ono większe w pozwanym szpitalu, nie można przyjąć, iż tam nastąpiło.

Skoro zatem nie można uznać za wykazane przesłanek odpowiedzialności pozwanych, to brak jest podstaw do uwzględnienia powództwa na podstawie art. 417 k.c.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c., mając na uwadze charakter roszczenia oraz sytuację materialną i zdrowotną powoda.

SSO M. Bajor - Nadolska SSO B. Piwko SSO R. Adamczyk